

Dosarul nr. 2r-12/19
(nr. 2r-983/18)

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (judecător I. Brai)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători V. Clima, A. Malîi, E. Palanciuc)

DECIZIE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Badei împotriva Asociației Intergospodărești de Construcții nr. 1 cu privire la încasarea restanței la plata compensației și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1,

c o n s t a t ă:

La 25 septembrie 2017, Igor Badei a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Intergospodărești de Construcții nr. 1 (f.d. 2) cu privire la încasarea în beneficiul său, din contul Asociației Intergospodărești de Construcții nr. 1, a sumei de 15 095, 82 lei (5 095, 82 lei cu titlu de restanță la plata compensației și 10 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral).

Prin hotărârea din 28 decembrie 2017 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (f.d. 50; 79-80), acțiunea înaintată de Igor Badei a fost admisă parțial. S-a încasat în beneficiul lui Igor Badei, din contul Asociației Intergospodărești de Construcții nr. 1, suma de 8 095, 82 lei (5 095, 82 lei cu titlu de restanță la plata compensației și 3 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral). În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 29 ianuarie 2018, Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1 a expediat la adresa electronică a Judecătoria Anenii Noi o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 decembrie 2017 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (f.d. 55; 56), iar la 02 februarie 2018 – un supliment la cererea de apel nemotivată (f.d. 58; 59-60), prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin hotărârea suplimentară din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central (f.d. 81), s-a încasat în beneficiul statului, din contul Asociației Intergospodărești de Construcții nr. 1, suma de 252, 87 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 91-93), nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1 și s-a acordat un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii privind achitarea taxei de stat în sumă de 187, 5 lei.

La 10 mai 2018, Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1 a contestat cu recurs încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 97; 98-99), solicitând casarea integrală a acesteia și obligarea instanței de apel de a accepta cererea de apel spre examinare.

Prin decizia din 27 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție (f.d. 125-127) a fost respins recursul declarat de către Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1 și s-a menținut încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Badei împotriva Asociației Intergospodărești de Construcții nr. 1 cu privire la încasarea restanței la plata compensației și repararea prejudiciului moral, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1 și s-a acordat un termen pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii privind achitarea taxei de stat.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de recurs, la 04 septembrie 2018, Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1 a depus cerere de revizuire prin care a solicitat, admiterea acesteia și casarea deciziei din 27 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție (f.d. 135-138).

Prin încheierea din 28 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție (f.d. 160-163) a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de către Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1.

Prin încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 132-133), cererea de apel împreună cu toate documentele anexate, depusă de către Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1, a fost restituită.

La 11 octombrie 2018, Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1 a contestat cu recurs încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a acesteia, restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel și obligarea instanței de apel de a acorda termen apelantului pentru înlăturarea neajunsurilor din apel pe cauza dată.

În motivarea recursului, Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1 a indicat că încheierea contestată este ilegală, considerând că aceasta urmează a fi casată ca imprecisă și neprobată.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 05 septembrie 2018, dar probe ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

În cererea de recurs, recurentul indică că cu încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a făcut cunoștință la 26 septembrie 2018 (f.d. 168).

Astfel, recursul, declarat la data de 11 octombrie 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În speță se constată că, la 29 ianuarie 2018, Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1 a depus, o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 55; 56), iar la 02 februarie 2018 – un supliment la cererea de apel nemotivată (f.d. 58; 59-60), prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1, și s-a acordat termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor, și anume: prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii privind achitarea taxei de stat în sumă de 187, 5 lei. Concomitent i s-a explicat apelantului că, lichidarea deficiențelor de formă și conținut ale apelului generează examinarea cauzei în ordine de apel, în contradictoriu – restituirea apelului.

În conformitate cu art. 373 alin. (5) Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, examinarea cererii de apel în care lipsesc motivele de fapt și de drept pe care aceasta se întemeiază, va conduce la emiterea unei decizii ilegale deoarece decizia instanței de apel trebuie să fie clară și să răspundă într-un mod sigur și expres la toate obiecțiile formulate în cererea de apel.

Art. 56 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede că, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces.

Prin urmare, recurentul urma să înlăture neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel, la caz, să depună apelul motivat și să achite taxa de stat în mărime de 187, 5 lei, în termenul stabilit de instanță, obligație care nu a fost îndeplinită.

Astfel, instanța de recurs consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la temeiul de restituire a cererii de apel - motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel

restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art. 113 Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că lacunele cererii de apel indicate în încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 27 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, urmau a fi lichidate de titularul acesteia până la data de 25 august 2018, conform notificării recepționate la 07 august 2018 (f.d. 130, 131), însă analizând materialele cauzei se atestă că recurentul a omis să prezinte în termenul respectiv cererea apel motivată și dovada de plată a taxei de stat fie personal fie prin intermediul oficiului poștal.

Astfel, instanța de recurs remarcă că, apelantul a beneficiat de un termen suficient pentru a înlătura neajunsurile menționate, urmând astfel, să întreprindă toate măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germania, nd. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat cu desăvârșire de către ultimul.

În acest context, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel, or, apelantul, fără motive întemeiate, în termenul stabilit nu a înlăturat neajunsurile menționate, respectiv, acțiunile apelantului reprezintă o încălcare a prevederilor legale imperative.

Or, în conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu bună-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Deci, în situația în care apelantul cunoștea încă de la data depunerii cererii de apel despre neajunsurile acesteia, urma să manifeste diligență în exercitarea cu bună-credință a drepturilor sale procedurale.

Mai mult decât atât, certitudinea legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă în calitate de condiție a unui proces echitabil, vizează atât drepturile apelantului, cât și ale intimatului, din care motiv instanța de judecată, nu este în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării apelantului de sancțiunile procedurale, din motivul înțelegerii greșite a efectelor legale.

De asemenea instanța de recurs nu va susține alegațiile recurentului, invocate în cererea de recurs, precum că a fost în imposibilitate de a depune apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit de instanță, deoarece din materialele cauzei rezultă că a avut timp suficient să înlătore neajunsurile. Or, conform notificării recepționate la 07 august 2018 (f.d. 130, 131), lacunele cererii de apel indicate în

încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 27 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, urmau a fi lichidate de titularul acesteia până la data de 25 august 2018.

Deci, lăsarea în nelucrare a procesului se datorează culpei părții, existând în acest sens o prezumție simplă de culpă, dedusă din lipsa de stăruință în judecată în intervalul de timp fixat în baza legii de instanță.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, stabilind în jurisprudența degajată că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile.

Aici urmează a fi reținut că Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1, nu a depus diligența necesară pentru a exercita calea apelului în conformitate cu prevederile legale, iar instanța de apel corect a restituit apelul pe motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel în termenul acordat.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Asociația Intergospodărească de Construcții nr. 1.

Se menține încheierea din 05 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Badei împotriva Asociației Intergospodărești de Construcții nr. 1 cu privire la încasarea restanței la plata compensației și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat